

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Sint-Paulus te KORTRIJK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	18747
Instelling	Vrije Basisschool Sint-Paulus
Directeur	PASCAL VANDEN BROUCKE
Adres	Burgemeester Felix de Bethunelaan 1 - 8500 KORTRIJK
Telefoon	056-21.32.10
E-mail	sint.paulus@kbkscholen.be
Website	www.st-paulus.be
Bestuur van de instelling	VZW KBK
Adres	Plein 9 - 8500 KORTRIJK
Scholengemeenschap	Katholieke Basisscholen Kortrijk
Adres	Plein 9 - 8500 KORTRIJK
CLB	Vrij CLB Groeninge
Adres	Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	02-12-2014, 03-12-2014, 04-12-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	04-12-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	18-12-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Geert ALLEMAN
Teamleden	Martine BEKAERT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: muzische vorming.....	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	16
4.2 Evaluatiepraktijk.....	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?.....	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	21
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	22
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Sint-Paulus is gelegen in de stad Kortrijk en behoort samen met zes andere scholen tot de scholengemeenschap 'Katholieke Basisscholen Kortrijk'. Een ervaren directeur en beleidsondersteuner leiden deze school. De school organiseert voor elke leeftijdsgroep twee parallelgroepen, behalve voor de peuters en de tweede en derde kleuterklassen. Die oudere en oudste kleuters zitten samen in vier leeftijdsgemengde groepen. De leerlingen komen vooral uit de directe omgeving. Er zijn een beperkt aantal anderstalige nieuwkomers en voor ongeveer één op de zes leerlingen is het Nederlands niet de thuistaal of niet de enige thuistaal. Het collegiale en dynamische team toont een grote inzet voor de kinderen.

Op basis van het vooronderzoek op 24 november 2014 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om de ontwikkelingsdoelen na te streven voor Nederlands en muzische vorming. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor muzische vorming de eindtermen te bereiken en de inspanningen om de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor sociale vaardigheden na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Tenslotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in de kleuterafdeling de inspanningen voor Nederlands en muzische vorming aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het leerkrachtenteam streeft in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor beide leergebieden na. Er is een evenwichtig en op de leerplannen afgestemd onderwijsaanbod. De leerkrachten integreren in dat aanbod en in hun klasinrichting veel mogelijkheden om taal te stimuleren en interactie tussen de kinderen uit te lokken. De leerbegeleiding van de kinderen is sterk gericht op de verwerving van essentiële begrippen die onder meer belangrijk zijn om school- en instructietaal goed te begrijpen. De kleuters krijgen voldoende kansen om vanuit geleide en vrije activiteiten de verschillende muzische domeinen (beeld, beweging, muziek, drama, media) te verkennen, zaken uit te proberen en zich actief te uiten.

In de lagere afdeling voldoen het leergebied muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden. Het leerkrachtenteam realiseert de eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate. Er is een evenwichtig en leerplangericht onderwijsaanbod. De school beschikt over voldoende leermiddelen en er zijn initiatieven die de leerlingen cultureel vormen. De inspectie beveelt het team aan om zowel in de kleuter- als de lagere afdeling de persoonlijke creativiteit van de kinderen nog meer kansen te geven en het leerplan media verder in de werking te integreren. Alle klassen dienen de onderwijstijd voor muzische vorming optimaal aan te wenden. Om de eindtermen voor sociale vaardigheden na te streven voeren de leerkrachten een sterk beleid. Kinderen kunnen actief en samenwerkend de verwachtingen uit de eindtermen aanleren. De sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen leert hen omgaan met conflicten en zorgt voor de uitbouw van goede sociale relaties en communicatievormen. Sommige teamleden volgen vorming om die begeleiding nog te optimaliseren. Op schoolniveau stuurt een werkgroep de werking rond sociale vaardigheden op sterke wijze aan. Het schoolteam benut deze aanwezige deskundigheid om de eindtermen na te streven.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten maakt duidelijk dat het team voldoende ontwikkelings- en veranderingsbereid is. Het wil zijn deskundigheid verhogen door externe vormingen en het benut overwegend de aanwezige interne deskundigheid. De open schoolcultuur werkt daarbij ondersteunend. Om dit gericht te bereiken formuleert het beleidsteam met de leerkrachten prioriteiten op korte en lange termijn en koppelt deze aan passende vorming. De prioriteiten- en nascholingsplannen zijn nog te weinig doelgericht geformuleerd om de effecten van de deskundigheidsbevordering doeltreffend te kunnen beoordelen. De evaluatiepraktijk gebeurt op schoolniveau nog niet vanuit een gezamenlijke en richtinggevende visie op een brede leerlingenevaluatie. Onder meer hierdoor verschilt de kwaliteit ervan van leergebied tot leergebied. Waar

onderwijsleerpakketten evaluatiemiddelen verschaffen, is die praktijk meer afgestemd op ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplannen. Het schoolteam kan zowel in de kleuter- als de lagere afdeling nog verder werken aan de uitbouw van een brede en evenwichtige evaluatiepraktijk met aandacht voor die aspecten. Het evaluatiebeleid vertaalt zich nog te weinig in een doeltreffend proces om de onderwijskwaliteit op schoolniveau systematisch te evalueren en bij te sturen voor alle leergebieden en voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Positief is dat de leerkrachten zowel in de kleuter- als de lagere afdeling de kinderen zichzelf leren evalueren.

Het algemeen beleid stuurt de schoolwerking aan vanuit een sterk gedeeld intern leiderschap met specifieke aandacht voor de kleuter- en de lagere afdeling. Dat beleid is democratisch en heeft aandacht voor een participatieve besluitvorming. De leerkrachten voelen zich zowel voor hun klas- als voor de schoolwerking mee verantwoordelijk en werken vlot en collegiaal samen. De school maakt haar visie als zorgzame school waar. Er is aandacht voor het welbevinden van de kinderen en de leerkrachten. Het team zorgt voor een vlotte communicatie met de ouders. Het neemt al in zekere mate initiatieven om de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren. Toch is er nog geen strategie om dat meer systematisch en gestructureerd te doen.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school een gunstig advies krijgt voor deze erkenningsvoorwaarde. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat de school deze reglementering naleeft. Het schoolteam respecteert overwegend ook de geselecteerde overige regelgeving.

Deze doorlichting wordt zowel voor de kleuter- als de lagere afdeling afgesloten met een gunstig advies. Het schoolteam kan zelf verder de onderwijskwaliteit borgen, bijsturen en verbeteren. Het kan zich hierbij laten inspireren door de aanbevelingen in dit verslag.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. De teamleden zorgen voor een evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod. Er zijn voldoende ontwikkelingsmaterialen. De evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding ondersteunen het nastreven van de ontwikkelingsdoelen bij de kleuters.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate na. Het evenwichtige en samenhangende onderwijsaanbod, de ontwikkelingsmaterialen en de evaluatiepraktijk ondersteunen het nastreven van de ontwikkelingsdoelen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod gebruiken de leerkrachten consequent het referentiekader van het eigen net. De planningsdocumenten geven de na te streven ontwikkelingsaspecten weer en concretiseren ze met een specifieke fase uit de ontwikkelingslijn. De leerkrachten houden zich aan de afspraak om onder meer voor Nederlands en muzische vorming geselecteerde ontwikkelingsaspecten te relateren aan passende leerplandoelen. De parallelcollega's wenden het gebruikte referentiekader aan om het evenwicht en de volledigheid van de talige en muzische ontwikkeling te bewaken. Het onderwijsaanbod is voldoende breed en evenwichtig om de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming na te streven.

Voor muzische vorming bewaken de leerkrachten ook of de algemene doelen en de verschillende bouwstenen uit de deelleerplannen voldoende evenwichtig ontwikkelingskansen krijgen. Er is daardoor ook al in zekere mate aandacht voor het muzische proces van beschouwen en creëren. De themaplanning toont aan dat zij oog hebben voor een evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen van Nederlands. Het taalaanbod bevordert zowel het receptieve als het productieve taalgebruik. De leerkrachten leveren inspanningen om de ontluikende geletterdheid te stimuleren en de boekenoriëntatie en het verhaalbegrip op te bouwen. Tevens zijn er mogelijkheden om de functie van en de relatie tussen gesproken en geschreven taal te ontdekken. De opbouw van het symboolbewustzijn gebeurt op een doordachte manier met behulp van pictografische voorstellingen. Die zijn in de meeste klassen afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de kleuters. Bovendien zijn er diverse activiteiten om het functioneel lezen en schrijven te initiëren en zijn er diverse ontwikkelingsmogelijkheden voor het luisteren en spreken. De afwisseling van geleide en keuzeactiviteiten creëren voldoende mogelijkheden om evenwichtig leerplandoelen voor Nederlands en muzische vorming na te streven. Het domein

media krijgt impliciet kansen maar nog te weinig expliciete aandacht. De thematische werking zorgt voor horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden. De leerkrachten zorgen voor verticale samenhang door de aanwending van de ontwikkelingslijnen voor de talige en muzische ontwikkeling. Sommigen ontwikkelden voor muzische vorming en de taalontwikkeling fiches die inspiratie bieden voor de graduele opbouw van onder meer talige en muzische vaardigheden. Het team toetst in een volgende ontwikkelingsfase deze fiches nog aan het gebruikte referentiekader en de leerplandoelen. Daarnaast maken de leerkrachten gebruik van een gradueel opgebouwde begrippenlijst en een overzicht van passende streefwoordschat om de begripsvorming doorheen de kleuterafdeling op te bouwen. De streefwoordschat bevat weinig evenwicht tussen de verschillende woordsoorten.

De leerkrachten zijn tijdens begeleide muzische activiteiten nog op zoek naar een evenwicht tussen productgericht werken en een meer persoonlijke en creatieve toepassing door de kinderen. Persoonlijke creativiteit, fantasie en inbreng van de leerlingen, exploratie en experiment krijgen vooral kansen tijdens het vrij spel en in activiteiten in de speelwerkplekken.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterafdeling voorziet voldoende ontwikkelingsmaterialen voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. In de hoeken worden ontwikkelingsmaterialen aangereikt die de talige ontwikkeling bij de kleuters stimuleren. Bij de oudste kleuters nodigt een lees- en schrijfhoek uit tot experimenteren met letters. In de hoeken zijn voldoende structuren aangebracht om spelend te kunnen leren en het ontwikkelingsmateriaal zelfstandig op te ruimen en te sorteren. De klasinrichtingen en de andere lokalen zijn in de kleuterafdeling sterk gericht op zelfsturend gedrag, zelfredzaamheid en op het ontluikend taalbewustzijn van de kleuters. De meeste boekenhoeken bevatten een voldoende variatie aan boeken. De kleuters krijgen de gelegenheid om op een rustige manier luisterverhalen en digitale prentenboeken te beluisteren. De leerkrachten hanteren de leerplannen voor muzische vorming in mindere mate als inspiratiebron om de hoekeninrichting te verrijken of om ontwikkelingsmaterialen uit te breiden. Het geïntegreerd gebruik van materialen en fantasiespel door kleuters krijgt ruime kansen om op een natuurlijke manier in volgende activiteiten verder te verlopen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Het kindvolgsysteem screent zeer algemeen de ontwikkelingsdomeinen uit het gebruikte referentiekader. Om voor sommige kinderen meer specifieke uitspraken te doen over de taalontwikkeling werken de leerkrachten in de oudste leefgroepen met een kijkwijzer die afgestemd is op de vooropgestelde ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen. Afspraken over de momenten van gerichte observatie ondersteunen dit systeem. Voor muzische vorming blijft de evaluatiepraktijk eerder algemeen en minder representatief om de muzische evolutie van de kleuters in beeld te brengen. Het leerkrachtenteam en het schoolbeleid zijn volop zoekende om kleuters nog gericht te kunnen observeren en evalueren. De leerkrachten brengen in hun losse en meer gerichte observaties wel al sommige vaardigheden van muzische vorming in kaart. De afname van een genormeerde test die peilt naar de verwerving van rekentaal, algemene begrippen en een schoolrijpheidstest die deels peilt naar bepaalde talige competenties vervolledigen voor Nederlands de evenwichtige en representatieve evaluatiepraktijk. De informatie over de evaluaties wordt bijgehouden in het kinddossier en vormt de basis voor overleg over de kinderen. De kleuters leren op verschillende momenten reflecteren en terugblikken op activiteiten en op het dagverloop. De opbouw van die vaardigheden is een

belangrijke stap in de zelfsturing en de evolutie van de zelfevaluatie. De evaluatiepraktijk zorgt er voornamelijk voor Nederlands voor dat de leerkrachten het onderwijsaanbod voor individuele of groepjes kleuters en/of de klasgroep doelgericht bijsturen. Evaluaties aanwenden om het onderwijsleerproces bij te sturen en te optimaliseren gebeurde al na afname van de genormeerde toets voor rekentaal.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuterafdeling heeft structuren, afspraken en procedures om een beeld te krijgen over de ontwikkeling van de kleuters. De leerkrachten zorgen voornamelijk voor Nederlands, met ondersteuning van het zorgteam, voor een meer diepgaande analyse van die beeldvorming. Voor sommige vaardigheden van muzische vorming is dit ook het geval. Genormeerde tests die informatie bieden over de verwerving van essentiële rekenbegrippen en instructietaal worden eveneens diepgaand geanalyseerd en dragen bij tot een goede beeldvorming van de kleuters.

De leerkrachten staan zelf in voor de basiszorg. Ze voorzien in een degelijk basisaanbod met veel visuele ondersteuning en in een klasinrichting die taalverwerving bevordert. Dit zorgt voor een voldoende preventieve basiszorg. De leerkrachten differentiëren doelgericht voor individuele of groepjes kleuters. Op basis van overleg schakelen zij de zorgleerkracht in die de klasleerkrachten klasintern of –extern ondersteunt. De afname van genormeerde tests leidt tot de opmaak van groepswerkplannen waardoor in de praktijk groepjes kinderen gerichte ondersteuning krijgen voor talige ontwikkelingsproblemen. Dit gebeurt in samenspraak met de zorgcoördinator van de kleuterafdeling en met de hulp van de zorgleerkracht. Daarbij stellen de leerkrachten en het zorgteam duidelijke doelen voorop. Indien nodig ondersteunt de samenwerking met externe partners de realisatie van initiatieven voor de verhoogde zorg.

3.1.1.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling realiseert de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. De planning van het aanbod en de leerlingenrealisaties wijzen op de groeiende aandacht voor een evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod. Er zijn voldoende leermiddelen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten hanteren bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod het leerplan als referentiekader. Zij koppelen de algemene streefdoelen voor beschouwen en creëren aan passende leerplandoelen voor beeld, beweging, muziek, drama en muzisch taalgebruik. Zij putten voor de concretisering van het onderwijsaanbod uit verschillende actuele bronnenmaterialen, ideeën op het internet of uit eigen ervaring. Ze maken recent ook gebruik van een onderwijsleerpakket om het leergebied nog evenwichtiger en vollediger uit te werken. Een leerkracht coördineert de bewaking van de totaliteit van het onderwijsaanbod op schoolniveau. Dit gebeurt op leerplandoelniveau met als doel om eind dit schooljaar eventuele resterende hiaten te ontdekken en bij te sturen.

De leerkrachten voorzien een evenwichtig onderwijsaanbod voor de meeste domeinen van het leergebied. In sommige klassen leggen de leerkrachten nog te veel de klemtoon op het domein beeld. Het domein media krijgt op klas- en schoolniveau nog te weinig expliciete aandacht. Het schoolteam introduceert dit vernieuwde leerplan volgens de eigen prioriteitenplanning dit schooljaar. De technische en pedagogische ICT-ondersteuning vanuit de scholengemeenschap en de schoolinterne competenties, stimuleren en motiveren om het recente leerplan media te implementeren. Hiervoor beschikt de lagere afdeling op scholengemeenschapsniveau over een referentiekader om met de leerlingen de

eindtermen ICT en media na te streven en te bereiken.

De leerkrachten stemmen het onderwijsaanbod af op de opbouw die in de deelleerplannen en leerlijnen vervat zit. Er is ook oog voor een aanbod met een relevante samenhang tussen de verschillende domeinen van het leergebied en occasioneel met andere leergebieden. Voor dit laatste aspect valt vooral de horizontale samenhang tussen Nederlands en muzisch taalgebruik op. Ook voor taalinitiatie Frans geven sommige leerkrachten muzische invalshoeken aan.

Waardevolle klas- en schoolprojecten zorgen ook voor een sterk geïntegreerde aanpak van alle domeinen van muzische vorming.

De leerlingen maken kennis met een bredere waaier van muzische activiteiten via musea- en filmbezoeken, schoolprojecten en –feesten en klasgebonden initiatieven zoals een modeshow of een presentatie van eigen talenten.

De aandacht voor het leren als een actief en constructief proces is groeiende.

Tijdens muzische activiteiten geven meerdere leerkrachten de kinderen kansen om vanuit beschouwende activiteiten tot creëren te komen. Mogelijkheden om te exploreren en te experimenteren met materialen, bewegingen, muziek, ... zijn nog leerkrachtafhankelijk. In sommige leergroepen remt de productgerichte sturing naar vormgeving en techniek de creativiteit van de leerlingen. In andere groepen komt de ontwikkeling van de zelfexpressie meer aan bod.

Onderwijsorganisatie

Onderwijstijd

Uit de lesroosters en plannings blijkt dat sommige leerkrachten de onderwijstijd voor het leergebied volgens de minimumsuggesties van de eigen koepel invullen. In sommige weken valt de les muzische vorming al eens weg, wordt ze ingekort of wordt ze door een andere les vervangen. De bewaking van de onderwijstijd blijft noodzakelijk om de leerplandoelen in voldoende mate te kunnen realiseren.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De leerkrachten beschikken over de nodige leermiddelen om de leerplandoelen te kunnen bereiken. Digitale borden laten toe om kennis te maken met verschillende muzische uitingsvormen, kunstvormen of om te genieten van kunstzinnige expressies. De leerkrachten maken er ook gebruik van om over kunst te communiceren of te beschouwen. De inzet van allerlei audio-visuele leermiddelen en de ondersteuning door interne deskundigen op dat vlak stimuleren het team om op termijn de leerplandoelen voor media geïntegreerd na te streven.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

De leerkrachten leveren op klasniveau al waardevolle inspanningen om vanuit vooropgestelde evaluatiecriteria breder te evalueren voor de verschillende domeinen van muzische vorming. De evaluaties geven nog een te beperkt beeld over het bereiken van de leerplandoelen en over de muzische vorderingen van de leerlingen. Goede praktijkvoorbeelden op klasniveau zetten nog niet aan om op schoolniveau een evaluatiepraktijk uit te bouwen die afgestemd is op de leerplandoelen en op de mogelijkheden van de kinderen. Positief is dat de leerlingen in sommige klassen de gelegenheid krijgen om zichzelf en medeleerlingen te evalueren.

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig en volledig

De afspraken voor de evaluatiepraktijk krijgen nog geen vertaling in de rapporteringspraktijk. Het rapport voor de ouders weerspiegelt de partiële evaluatie. Er is een rubriek voorzien voor muzische vorming. De invulling ervan gebeurt in sommige klassen fragmentarisch. In de praktijk gebeurt de rapportering eerder eenzijdig en komen niet alle domeinen van het leergebied geregeld en met de nodige diepgang aan bod.

Begeleiding	De leerlingendossiers en het leerlingvolgsysteem bevatten weinig of geen informatie over de beginsituatie, de talenten of de muzische vorderingen van de leerlingen. Sommige leerkrachten hebben door hun bredere evaluatiepraktijk al meer zicht op de wijze waarop muzische vorming bijdraagt aan de talentontwikkeling van de leerlingen.
Leerbegeleiding	Op schoolniveau staat het team nog weinig stil bij de mogelijkheden die muzische vorming de kinderen kan bieden inzake zelfexpressie en talentontwikkeling en hoe dit leergebied zo de preventieve basiszorg kan versterken.
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Zorg</i>	

3.1.1.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden in voldoende mate na. De leerkrachten integreren deze eindtermen evenwichtig en systematisch in het onderwijsaanbod en in het schoolleven. Er zijn voldoende leermiddelen. De leerbegeleiding ondersteunt het nastreven van de eindtermen bij de leerlingen. De deskundigheidsbevordering van de leerkrachten is daarbij ook een ondersteunende factor.

Curriculum	De leerkrachten hanteren op afdelingsniveau een onderwijsleerpakket dat toelaat om de eindtermen sociale vaardigheden voor het domein relatiewijzen doelgericht en systematisch na te streven. Het pakket en de pedagogisch-didactische aanpak in de klas zorgen voor de opbouw van een referentiekader dat zich richt op alle domeinen van sociale vaardigheden, namelijk relatiewijzen, gespreksconventies en samenwerking. Zo zijn het onderwijsaanbod en de activiteiten gericht op een evenwichtig en volledig aanbod van alle eindtermen. Het schoolteam integreerde deze werking al geruime tijd in het onderwijsaanbod.
Onderwijsaanbod	Op schoolniveau voorziet de planning tweemaandelijks aandachtspunten om de eindtermen in de klasgroepen aan bod te laten komen. Zo zijn er afspraken om die leergebiedoverschrijdende eindtermen volgens de ontwikkelingsleeftijd van de leerlingen en in samenhang met andere leergebieden na te streven. Het schoolteam kiest op die manier voor een gefaseerde opbouw van deze eindtermen. Door de integratie in diverse leergebieden is er ook aandacht voor voldoende horizontale samenhang.
<i>Referentiekader</i>	De leerkrachten integreren specifieke lessen, inoefenmomenten, gespreksvormen, groepeerings- en werkvormen die focussen op het sociaal functioneren, de positieve omgang met anderen en op communicatie en samenwerking. Dit zorgt voor een brede en harmonische vorming van de leerlingen.
<i>Planning</i>	De leerkrachten passen hun onderwijspraktijk aan om bij de leerlingen sociale interacties uit te lokken. Tijdens betekenisvolle activiteiten kunnen kinderen sociale vaardigheden aanleren en toepassen. De leerkrachten hebben ruime aandacht voor het actief en constructief leren. Zij beogen door de doordachte samenstelling van duo's of groepjes kinderen een samenwerking die sterke punten benut of die toelaat om samen werkpunten aan te pakken. Er is een leerlingenraad met vertegenwoordiging uit elke klas die voorstellen formuleert om het samenleven en –spelen op school te optimaliseren. De school neemt deel aan een project waarin de oudere leerlingen actief met buitenlandse leeftijdsgenoten leren communiceren.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
Materieel beheer	De school voorziet voldoende leermiddelen om de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden te kunnen nastreven. Er zijn methodieken en didactische materialen voorhanden om dit gericht te kunnen doen. Op schoolniveau is er veel achtergrondinformatie. Een leerkracht functioneert als een soort coach om de werking op schoolniveau te ondersteunen.
Uitrusting	
<i>Leermiddelen</i>	

Infrastructuur	Het schoolteam benut de kansen die de binnen- en buitenruimte bieden om de eindtermen sociale vaardigheden na te streven. Er is waar nodig een flexibele opstelling van de klas, onder meer om in duo of in groep te kunnen werken. De klaswanden bevatten referentiekaders die de ontwikkeling van verschillende relatiewijzen ondersteunen. In sommige klassen afficheren de leerkrachten gespreksconventies of referentiekaders die de samenwerking ondersteunen. Op de speelplaats organiseren oudere leerlingen activiteiten die het samen sporten en spelen bevorderen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De leerkrachten maken gebruik van het onderwijsleerpakket, de visualisering van de relatiewijzen aan de klaswanden en andere hulpmiddelen om de kinderen over hun sociale vaardigheden te laten reflecteren. De leerkrachtevaluaties zijn nog erg gevarieerd. Op schoolniveau is er nog geen eenduidige aanpak om de evolutie van de kinderen doorheen hun schoolloopbaan te schetsen. De evaluaties geven in beperkte mate een beeld over de verwerving van de houdingen die in de leergebiedoverschrijdende eindtermen vervat zitten. De evaluatiepraktijk is daardoor nog te weinig evenwichtig en representatief. Het leerlingvolgsysteem biedt nog geen mogelijkheid om gestructureerd en systematisch evaluaties bij te houden. De informatie over de leerlingen is leerkrachtafhankelijk en soms beperkt.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i>	De leerkrachten leveren waardevolle informatie over de sociale vaardigheden aan ouders. Toch geeft de rapporteringspraktijk nog geen volledig en evenwichtig beeld van de sociale vaardigheden, de attitudes en het sociaal functioneren van de leerlingen. Occasioneel is er een aanvullende rapportering over bepaalde relatiewijzen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De lagere afdeling heeft in de beeldvorming van de leerlingen niet systematisch aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling. Bij aanvang van het schooljaar bieden overgangsgesprekken de klasleerkrachten zicht op de beginsituatie van leerlingen met sociale of emotionele problemen. Het team heeft tijdens het multidisciplinair of ander overleg aandacht voor kinderen met dergelijke ontwikkelingsmoeilijkheden. De leerkrachten zorgen voor doelgerichte ingrepen om de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen te ondersteunen. Door kringgesprekken waarin kinderen over gevoelens leren communiceren en door het gebruik van het onderwijsleerpakket is er in alle klasgroepen aandacht voor de preventieve basiszorg. Het team gelooft dat weerbare en mondige leerlingen zelf sommige conflicten kunnen aanpakken. Bij ergere conflicten of pestgedrag maakt het schoolteam gebruik van het herstelgericht werken. Met ondersteuning van een zogenaamde 'hergo-leerkracht' leren leerlingen in groep verantwoordelijkheid opnemen om sociale relaties te herstellen. Daarbij is er oog voor het herstel van de schade op relationeel, moreel en materieel vlak. Zo komen alle betrokkenen tot maatregelen die ertoe bijdragen dat de relaties en het vertrouwen tussen enerzijds de dader, het slachtoffer, de school en anderzijds de omgeving worden hersteld. In sommige gevallen ondertekenen de betrokkenen ook een herstelcontract. Hierin komen ze tot gezamenlijke afspraken die fout gelopen relaties herstellen. De hergo-leerkracht houdt een dossier bij en indien nodig bespreekt hij dit met de leerkrachten op een teamoverleg. Deze informatie is voor de leerkrachten ook raadpleegbaar. Het schoolteam formuleert als duidelijke doelstelling op langere termijn dat leerlingen de attitude van de herstelgerichte oplossing zelf overnemen en gebruiken. Daarom krijgen de leerlingen de kans om hun woordenschat rond gevoelens en sociale relaties uit te breiden en de aangereikte

tools zelf te gebruiken. Het schoolteam vindt het ook belangrijk dat ouders weten dat de school tijd neemt om ruzies en conflicten op te lossen door de principes van herstel. Het betreft daarom ook de thuissituatie bij het herstel van een bepaald gedrag.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**

*Nascholingen
Interne expertise*

De school levert waardevolle inspanningen om bepaalde leerkrachten door nascholingen kennis, vaardigheden en attitudes te laten opdoen om de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen te ondersteunen. Die leerkrachten fungeren als ankerfiguren voor de schoolwerking rond sociale vaardigheden. Het schoolteam benut deze opgebouwde expertise om de eindtermen na te streven en kinderen gericht te begeleiden. De werkgroep sociale vaardigheden biedt eveneens al jaren een insteek om de eindtermen rond sociale vaardigheden doelgericht in de klas- en schoolwerking te integreren.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent de school de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De werkwijze van de school toont aan dat ze de analyses van deskundigen gebruikt en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van externe en interne deskundigen. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet: doelgericht want rekening houdend met vastgestelde tekorten en daardoor betekenisvol voor de instelling; planmatig met een duidelijk beeld van de kostprijs en zekerheid over het vereiste budget.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt. Andere verbeteringen zijn gepland. Deze werkwijze toont aan dat de school proactief handelt.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten en de interne dienst blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoort en wegwerkt, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	neen
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het schoolteam heeft een visie op het proces van deskundigheidsbevordering. Die bestaat erin de deskundigheid van personeelsleden te verhogen door de samenwerking met externe partners en door intern elkaars expertise te benutten. Het beleidsteam peilt formeel en informeel naar de behoeften van het personeel. Het beschikt over een prioriteitenplan op lange termijn. Vanuit vastgestelde team- en individuele behoeften, specifieke opdrachten en de schoolprioriteiten stellen het beleids- en leerkrachtenteam jaarlijks een nascholingsplan op dat teamgerichte en individuele nascholings- en professionaliseringsinitiatieven vastlegt. Het prioriteitenplan bevat voldoende verantwoording over de gemaakte keuzes en streeft naar evenwicht tussen eigen en maatschappelijk bepaalde schoolprioriteiten. De school professionaliseert zich ook door de nauwe samenwerking met buitenlandse scholen in het kader van een specifiek project. Zowel in het nascholings- als in het prioriteitenplan ontbreekt het nog aan geoperationaliseerde doelen zodat voor iedereen duidelijk wordt wat de school tijdens elke fase van het ontwikkelingstraject met haar deskundigheidsbevordering wil bereiken en wat daarin de rol en de verantwoordelijkheid is van elk teamlid. Er zijn op schoolniveau in zekere mate richtlijnen en verwachtingen voor de keuze van nascholingen. In die zin wordt duidelijk gecommuniceerd dat professionalisering niet vrijblijvend is.
- Ondersteuning** Er zijn op schoolniveau structuren om de deskundigheidsbevordering te ondersteunen. Tijdens implementatietrajecten voor leerplanvernieuwingen of andere prioriteiten, krijgt het team vanuit interne en externe hoek ondersteuning bij de vertaling naar de klaspraktijk. Ook de hergo- en zorgleerkrachten, de zorgcoördinatoren en de leerkrachten delen hun expertise en ondersteunen elkaar. De parallelcollega's werken sterk samen. Teamleden benutten diverse overlegmomenten voor onderwijskundig overleg. De materiële ondersteuning bestaat op schoolniveau uit een aanbod van enkele naslagwerken. Er zijn enkele pedagogisch-didactische onderwijstijdschriften. De leerkrachten hebben zicht op deze ondersteunende structuren en benutten ze om hun onderwijspraktijk beter op de noden van de kinderen af te stemmen. De schoolcultuur is voldoende open en veilig om noodzakelijke vernieuwingsinitiatieven te kunnen opnemen. Ze ondersteunt de uitbouw van de deskundigheidsbevordering. De directeur geeft de leerkrachten kansen tot persoonlijke groei en probeert daar ten gunste van het team waardevolle zaken uit op te nemen. Door een gerichte inzet van bepaalde leerkrachten focust hij doordacht op de interne deskundigheidsbevordering.
- Doeltreffendheid** Het schoolteam denkt nog te weinig na over het gebruik van gepaste beoordelingsmethodes om de kwaliteit van de deskundigheidsbevordering te onderzoeken. Toch ervaren de teamleden eerder informeel een duidelijke meerwaarde van de professionalisering op school- en klasniveau. De school bewijst in haar ontwikkelingstraject voor sociale vaardigheden wel dat ze vernieuwingen gefaseerd kan uitwerken. Het team toont door zijn kritisch vermogen en door de positieve schoolcultuur dat het in staat is tot zelfreflectie over de aanpak en de resultaten. Zo komt het

zelf noodzakelijke vernieuwingen en professionalisering op het spoor. Positief is ook de openheid van het schoolteam voor externe beoordelingen en input. Het schoolteam ziet die als een kans om de schoolwerking te borgen of bij te sturen waar nodig. Het stelt zich zo ontwikkelingsgericht op.

Ontwikkeling Het schoolteam gaat efficiënt om met interne en externe verwachtingen. Het beleidsteam slaagt erin om de verwachtingen die vanuit ouders, het onderwijsbeleid en de buitenwereld aan scholen gesteld worden efficiënt te vertalen naar haalbare prioriteiten op korte en langere termijn. De bereidheid om samen te groeien en in te staan voor de verdere schoolontwikkeling is bij de teamleden sterk aanwezig. Het schoolteam heeft aandacht voor actuele ontwikkelingen binnen de onderwijswereld. Zo spelen recente leerplanvernieuwingen al een rol in de dagelijkse onderwijspraktijk. Dit schooljaar neemt het team het nieuwe leerplan media onder de loep. In die zin toont het schoolteam haar positieve veranderings- en ontwikkelingsdynamiek.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het beleidsteam geeft aan dat er nog geen gezamenlijke en richtinggevende visie op een brede leerlingenevaluatie is. Er zijn voornamelijk praktische afspraken over mogelijke wijzen van evalueren zonder dieper in te gaan op inhoudelijke items of soorten evaluaties. Er is ook nog geen specifieke schoolvisie op de evaluatie van elk leergebied en voor alle leergebiedoverschrijdende eindtermen. De leerkrachten uit de lagere afdeling evolueren al in zekere mate in de richting van een evaluatiepraktijk die afgestemd is op de leerplandoelen voor de leergebieden waar de onderwijsleerpakketten evaluatiemiddelen aanbieden. Toch evalueren nog niet alle leerkrachten voldoende evenwichtig. Over sommige leerplandomeinen of leergebiedoverschrijdende thema's is weinig informatie te vinden. Het schoolteam hecht vanuit een gelijkgerichte visie wel een groeiend belang aan zelfevaluatie door de kinderen. In sommige klassen zijn er naar aanleiding van het rapport kindbesprekingen. Het team ziet de ontwikkeling van een zelfreflecterende houding als een wezenlijk onderdeel van het onderwijsleerproces. De school motiveert in zekere zin haar visie op evalueren en rapporteren ten opzichte van ouders in commentaren bij het rapport en tijdens oudercontacten. De leerkrachten bieden in de rapporten bredere informatie over de evaluaties of de toekenning van een puntenscore. In de kleuterafdeling geeft het evaluatiesysteem een beperkt beeld van de nagestreefde doelen voor sommige leergebieden. Waardevol is wel dat de leerkrachten ook daar de beeldvorming aanvullen met de resultaten van genormeerde tests. Het schoolteam vertrekt nog niet vanuit een sterktezwakteanalyse van de evaluatiepraktijk om de visie op evaluatie in concrete doelen te vertalen en deze aan acties te koppelen.

Ondersteuning De schoolleiding reikt in zekere mate structuren aan om de evaluatiepraktijk te ondersteunen. Zo zijn er op schoolniveau mogelijkheden tot overleg over de evaluaties. In de kleuterafdeling is de evaluatiepraktijk nog niet voor alle leergebieden afgestemd op de vooropgestelde doelen. Waardevol is wel dat de leerkrachten oog hebben voor het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. In de lagere afdeling ondersteunen de toetsen uit de onderwijsleerpakketten de evaluatiepraktijk voor sommige leergebieden. Voor moeilijker te toetsen leerplandomeinen of andere vaardigheden zijn er occasioneel al andere

evaluatievormen. Onder meer voor het domein Nederlands spreken gaan de evaluaties in meerdere klassen al uit van spreektechnische en communicatieve doelstellingen uit het leerplan of de methode. Toch zit er nog te weinig graduele opbouw in dergelijke evaluaties. Voor Frans zijn er zowel evaluaties die de schriftelijke als spreekvaardigheid testen maar de klemtoon ligt nog hoofdzakelijk op de verwerving van schriftelijke vaardigheden. Het puntengewicht voor schrijven in de rapporten weerspiegelt dit. Voor de verschillende domeinen van muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen zijn er nog te beperkt evaluatie-instrumenten op schoolniveau. De genormeerde toetsen uit het leerlingvolgsysteem voor wiskunde, lezen en spelling dragen bij aan de beeldvorming van de leerlingen. Op het einde van het basisonderwijs en in het vierde leerjaar nemen de leerlingen jaarlijks deel aan externe toetsen voor Nederlands, wiskunde en wereldoriëntatie van de eigen koepel. Voor lichamelijke opvoeding zijn er in de lagere afdeling nog geen evaluatievormen die uitmonden in een breed en specifiek bewegingsrapport. De kinderen kunnen wel zwem- en atletiekbrevetten behalen.

Op schoolniveau zijn er in beperkte mate afspraken en richtlijnen die de inhoudelijke evaluatiepraktijk sturen. Het zorgteam biedt zowel in de kleuter- als de lagere afdeling ondersteuning na de afname van genormeerde toetsen. Samen met de leerkrachten remediëren zij wel gericht kinderen met moeilijkheden vooral op basis van de toetsen uit de methodes. Dit is voornamelijk het geval voor de leergebieden Nederlands en wiskunde. De teamleden hebben zicht op al deze ondersteunende structuren en benutten ze.

De open schoolcultuur is voor de leerkrachten nog maar in beperkte mate het middel om de evaluatiepraktijk voor bepaalde leergebieden gelijkgericht op de leerplannen en eindtermen af te stemmen.

Doeltreffendheid De aanwending van toetsen uit de methodes, externe en genormeerde toetsen illustreert de wil van het schoolteam om met gepaste beoordelingsmethodes een goed beeld van de kinderen te bekomen. Het is al in zekere mate een manier om resultaatgegevens te koppelen aan passende borging of bijsturing van de aanpak voor sommige kinderen en in zekere mate voor de aanpassing van het onderwijsaanbod. Op schoolniveau stelden de leerkrachten de evaluatiepraktijk nog maar beperkt in vraag. Zij hebben nog maar weinig zicht op de sterktes en zwaktes van hun eigen evaluatiepraktijk. Het evaluatiebeleid vertaalt zich nog te weinig in een doeltreffend proces om de onderwijskwaliteit op schoolniveau systematisch te evalueren en bij te sturen voor alle leergebieden en voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen. De deelname aan onder meer de eindtoetsen van de eigen koepel vormt voor de school een kans om eigen evaluaties aan externe verwachtingen te toetsen en om de evaluatiepraktijk uit te breiden met externe beoordelingen.

Ontwikkeling De school staat voor sommige leergebieden nog aan het begin van een ontwikkelingsproces bij de ontwikkeling van een evaluatiepraktijk afgestemd op de ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplannen. Er zijn wel al waardevolle vormen van proces- en productevaluatie en zelfevaluatie van de leerlingen. De leerkrachten uit de kleuterafdeling ervaren de noodzaak om een doelgericht observatiesysteem op te zetten. Het team stelt zich open voor onderwijsontwikkelingen die wijzen op de noodzaak van een brede evaluatiepraktijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur en de beleidsondersteuner nemen op schoolniveau het organisatorisch en onderwijskundig schoolleiderschap in handen. De zorgcoördinatoren voor de kleuter- en de lagere afdeling en de hergo-leerkracht staan hen vooral op onderwijskundig vlak bij. Het schoolbeleid kenmerkt zich door een democratisch en gedeeld leiderschap dat leidt tot gezamenlijke doelgerichtheid. De leerkrachten nemen verantwoordelijkheid op in werkgroepen die deeltaken van het organisatorisch en onderwijskundig beleid uitwerken. Het valt op dat de leerkrachten zich als mede-eigenaar van de schoolwerking beschouwen. Zij identificeren zich sterk met hun school. De directeur en het beleidsteam geven duidelijk de richting aan en bewaken de koers. De directeur heeft oog voor een zekere gerichte druk, onder meer door formele en informele klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken. Op scholengemeenschapsniveau is een duidelijke procedure voorhanden om leerkrachten te begeleiden en te evalueren. Het schoolbestuur voorziet volgens een vaste frequentie in een evaluatie van de directeur en het beleidsvoerend vermogen door het personeel. Hieruit blijkt dat de teamleden hun directeur voor zijn verschillende leiderschapsrollen een hoge score toekennen. De directeur stimuleert en motiveert. Toch mag hij volgens het gemotiveerde team nog meer toezien op de naleving van afspraken. De vele formele en informele contacten onder de leerkrachten ondersteunen eveneens de gezamenlijke doelgerichtheid en een goede collegiale samenwerking.
- Visieontwikkeling** Het pedagogisch project is deels geïnspireerd op de visie van de eigen koepel en anderzijds schoolspecifiek opgesteld. De vertaling ervan is onder meer te vinden in het prioriteitenplan op lange termijn en in het schoolwerkplan dat opgebouwd is volgens het context-, input-, proces- en outputmodel. Dit gebeurt ook soms in specifieke visieteksten zoals voor het zorgbeleid en voor het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en sociale vaardigheden. Het team profileert zich als een zorgzame school met aandacht voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling van elk kind. Overlegmomenten concretiseren de visieteksten en leiden tot afspraken in de onderwijspraktijk.
- Besluitvorming** Het schoolteam neemt voldoende initiatieven om informatie uit te wisselen en tot beslissingen te komen. Dit gebeurt door formeel en informeel overleg. De personeelsvergaderingen zijn een middel om tot een participatieve besluitvorming te komen. Er komen organisatorische en soms onderwijskundige onderwerpen aan bod. Er zijn gezamenlijke vergaderingen en soms is er een opsplitsing per niveau. De leerkrachten wenden deze waardevolle momenten van interne professionalisering aan om hun onderwijspraktijk nog te optimaliseren. De externe communicatie verloopt via diverse kanalen, onder meer de info- en kennismakingsmomenten, de oudercontacten en de schoolwebsite. Via de Weekinfo, een wekelijkse nieuwsbrief, worden alle ouders op de hoogte gehouden van het klas- en schoolleven.
- Kwaliteitszorg** Het beleids- en schoolteam ontwikkelen al sommige initiatieven om de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren. Op schoolniveau worden de resultaten op genormeerde en externe toetsen geanalyseerd. De conclusies resulteren al in zekere mate in passende acties. Het schoolbeleidsteam zet nog geen strategie op om op een systematische wijze haar kwaliteit te bewaken en te verbeteren. Testresultaten van leerlingen in het eerste leerjaar van de lagere afdeling gebruikt de school minder om de effecten van het onderwijsaanbod in de

kleuterschool te beoordelen. Het team evalueert tijdens personeelsvergaderingen geregeld aspecten van de schoolwerking. Leerkrachten en leerlingen uit de lagere afdeling evalueerden ook het gebruik van een nieuwe taalmethode enkele jaren geleden. De leerkrachten zorgden in samenspraak met het beleidsteam voor de nodige bijsturingen. Tevredenheidsonderzoeken en andere bevestigingen wijzen op voldoende tevredenheid bij alle schoolparticipanten. Er was in het verleden ook een huiswerkenquête voor ouders en leerlingen. Dit leidde tot een huiswerkbeleid. Op basis van een sterkte-zwakteanalyse bouwt het team een eigen talenbeleid uit. Samen met externen licht het team haar differentiatiecapaciteit door. Dit gebeurt met klasbezoeken en video-opnames en moet na evaluatie resulteren in een operationeel plan met onder meer tips vanuit de externe onderzoeksinstantie.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het zorgteam evalueert vooral de effecten van de acties op leerlingenniveau binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Inbreuken op de regelgeving Het schoolreglement moet aangevuld worden met de beroepsprocedure rond het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting.(decreet BaO art. 37)
De school moet de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift bewaren. (decreet BaO art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerkrachten in de kleuterafdeling voorzien in een onderwijsaanbod en in een klasinrichting die veel talige stimuli bieden en bij de kleuters interactie uitlokken.
- Het team in de kleuterafdeling zorgt voor een leerbegeleiding met sterke aandacht voor begripsverwerving.
- De leerkrachten van de lagere afdeling voeren een sterk beleid om de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden bij de leerlingen na te streven.
- De sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen in de lagere afdeling heeft oog voor conflicthantering en goede sociale relaties.
- De leerkrachten in beide afdelingen bieden de kinderen voldoende gelegenheid tot samenwerkend en actief leren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerkrachten werken in beide afdelingen doelgericht aan de opbouw van de zelfsturing en –reflectie om de kinderen zichzelf te leren evalueren.
- Het schoolteam deelt en benut de aanwezige interne deskundigheid.

Wat betreft het algemeen beleid

- Er is een sterk gedeeld intern leiderschap met specifieke aandacht voor beide niveaus.
- Het schoolteam hanteert een participatieve besluitvorming en een vlotte collegiale samenwerking.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan op schoolniveau het leerplan media verder introduceren en implementeren.
- De persoonlijke creativiteit van de kinderen kan tijdens het muzische proces in beide afdelingen meer kansen krijgen.
- De leerkrachten kunnen in alle klassen van de lagere afdeling in voldoende functionele onderwijstijd voor muzische vorming voorzien.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de prioriteiten- en nascholingsplannen doelgerichter formuleren om de effecten van de deskundigheidsbevordering gestructureerd te kunnen beoordelen.
- Het team kan op schoolniveau werken aan de uitbouw van een brede en evenwichtige evaluatiepraktijk die aandacht schenkt aan alle leergebieden en de leergebiedoverschrijdende thema's.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolbeleid kan initiatieven nemen om op een gestructureerde wijze de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- Het schoolreglement moet aangevuld worden met de beroepsprocedure rond het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting. (decreet BaO art. 37)
- De school moet de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift bewaren. (decreet BaO art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Geert ALLEMAN de inspecteur-verslaggever	PASCAL VANDEN BROUCKE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	